

75ste vergadering

Woensdag 28 april 1999

Aanvang 10.15 uur

Voorzitter: Van Zijl

Tegenwoordig zijn 119 leden, te weten:

Van den Akker, Albayrak, Apostolou, Van Ardenne-van der Hoeven, Arib, Atsma, Augusteijn-Esser, Bakker, Balemans, Barth, Van Beek, Belinfante, Van den Berg, Biesheuvel, Bijleveld-Schouten, Blaauw, Van Blerck-Woerdman, Blok, De Boer, Van Bommel, Bos, Buijs, Van de Camp, De Cloe, Cornielje, Dankers, Van Dijke, Dijkstal, Dittrich, Van Dok-van Weele, Duijkers, Essers, Eurlings, Feenstra, Geluk, Van Gijzel, Giskes, Gortzak, De Graaf, De Haan, Halsema, Hamer, Harrewijn, Van Heemst, Hermann, Herrebrugh, Hillen, Van der Hoek, Hoekema, Van der Hoeven, Kamp, Kant, Karimi, Klein Molekamp, Van der Knaap, Koenders, Kortram, Kuijper, Lambrechts, Leers, Luchtenveld, E. Meijer, Middel, Van Middelkoop, Mosterd, Niederer, Van Nieuwenhoven, Oplaat, Örgü, Oudkerk, Van Oven, Passtoors, Patijn, Poppe, Rabbae, Rehwinkel, Reitsma, Van 't Riet, Rietkerk, Rijpstra, Rosenmüller, Ross-van Dorp, Rouvoet, Santi, Schimmel, Schoenmakers, Schreijer-Pierik, Schutte, Smits, Van der Staaij, Van der Steenhoven, Stellingwerf, Stroeken, Terpstra, Valk, Ter Veer, Te Veldhuis, Vendrik, Verbugt, Verburg, Verhagen, Visser-van Doorn, Van der Vlies, Van Vliet, Voorhoeve, M.B. Vos, Voûte-Droste, De Vries, Waalkens, Wagenaar, Van Walsem, Weekers, Weisglas, Van Wijmen, De Wit, Witteveen-Hevinga, Van Zijl, Zijlstra en Van Zuijlen,

en de heren Van Aartsen, minister van Buitenlandse Zaken, Hermans, minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, De Grave, minister

van Defensie, mevrouw Borst-Eilers, vice-minister-president, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en de heer Hoogervorst, staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

O.P.G. Vos en Hessing, wegens verblijf buitenslands, ook morgen;

Bolkestein, Rehwinkel en Hofstra, wegens bezigheden elders;

Crone en Noorman-den Uyl, wegens bezigheden elders, alleen voor de ochtendvergadering;

Wagenaar, voor de middag- en de avondvergadering;

Waalkens, wegens bezigheden elders, alleen voor de avondvergadering.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

Aan de orde is een debat over **de actuele situatie in Kosovo**.

De heer **Valk** (PvdA): Voorzitter! Vandaag gaat de zesde week in van de bombardementen, een triest resultaat. Toch mag dit geen enkele aanleiding zijn om te twijfelen aan de juistheid van de missie. De NAVO is gehouden, door te gaan met de acties totdat Belgrado bereid is toe te geven. Stopzetting van de acties, zonder dat de NAVO-eisen zijn

ingewilligd, zou een ramp betekenen voor de regio, waarvan de gevolgen niet zijn te overzien. Het zou een definitief buigen betekenen voor dictatuur en terreur.

Dit betekent tevens dat de NAVO er niet aan ontkomt haar luchtaanvallen te intensiveren en vooral ook de effectiviteit daarvan te vergroten. Dat kan door aanvallen vanaf een lagere hoogte uit te voeren, waardoor ook de kans op fouten kan worden verkleind. Het konvooi vluchtelingen dat vorige week werd geraakt, is een voorbeeld van zo'n fout, maar ook vanmorgen werden wij opgeschrikt door het bericht dat bij luchtaanvallen opnieuw burgers zijn geraakt. Ik ben mij ervan bewust dat lager vliegen leidt tot grote risico's voor de betrokken vliegers. Dat is een afweging die moet worden gemaakt. Deze risico's worden overigens ook genomen als gevechtshelikopters worden ingezet, die ook laag boven de grond moeten vliegen. Is bekend wanneer dit wapen zal worden ingezet?

Er wordt momenteel veel gespeculeerd over de inzet van soldaten op de grond. Voor mijn fractie is dat op dit moment niet aan de orde. Zeker pleidooien om vanuit Hongarije op te stoten naar Belgrado lijken ons een hoog Don Quichotkarakter te hebben. Er zijn natuurlijk ook andere scenario's denkbaar, maar, nogmaals, ik houd mijn twijfels, waarbij ik overigens de inzet in de toekomst van het grondwapen ook niet volledig wil uitsluiten. In hoeverre maakt de inzet van grondtroepen op dit moment deel uit van internationaal overleg?

De aanvallen van de NAVO op de Servische televisie zijn fel bekritiseerd. De Servische televisie zou ook niet mijn eerste doel zijn, maar wij moeten wel constateren dat de